

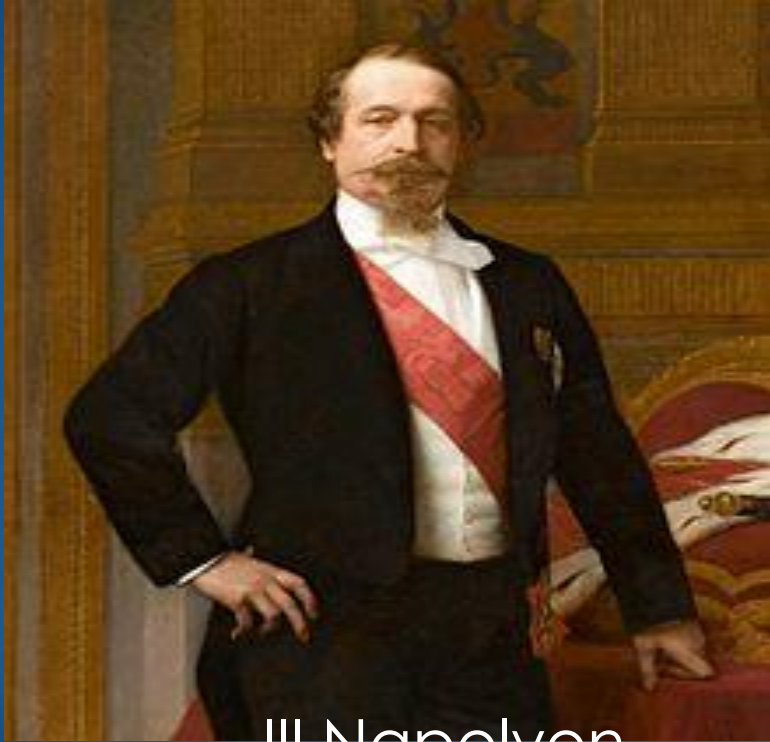
İtalyan ve Alman Milli Birlikleri ve Rusya'da Modernleşme

İTALYAN MİLLİ BİRLİĞİNİN KURULMASI

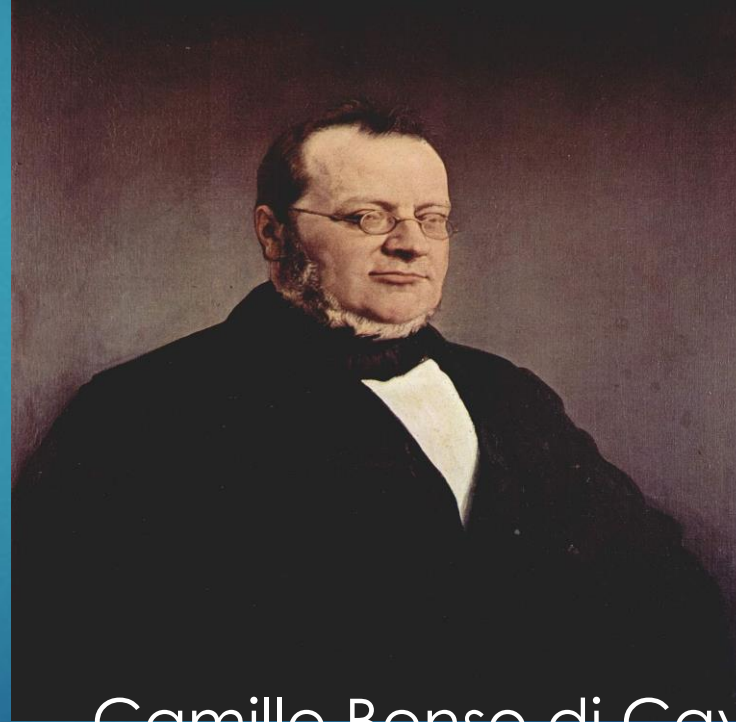
-
- 1856'da barış yapıldığında, savaş zamanının tekrar çabucak geleceğini çok az insan tahmin edebilirdi. Sonraki on yıl içinde gerçekleşen iki kısa ve şiddetli savaş sonucu Avusturya, hem İtalya hem Almanya'daki egemenliğini kaybetti. Bu iki ülke beş yıl sonra yeni ulusal devletler şeklinde kendi birliklerini gerçekleştirdi.

İtalyan Milli Birliğinin Kurulması

- Birliğin gerçekleştirilmesindeki iki önemli isim:

III.Napolyon

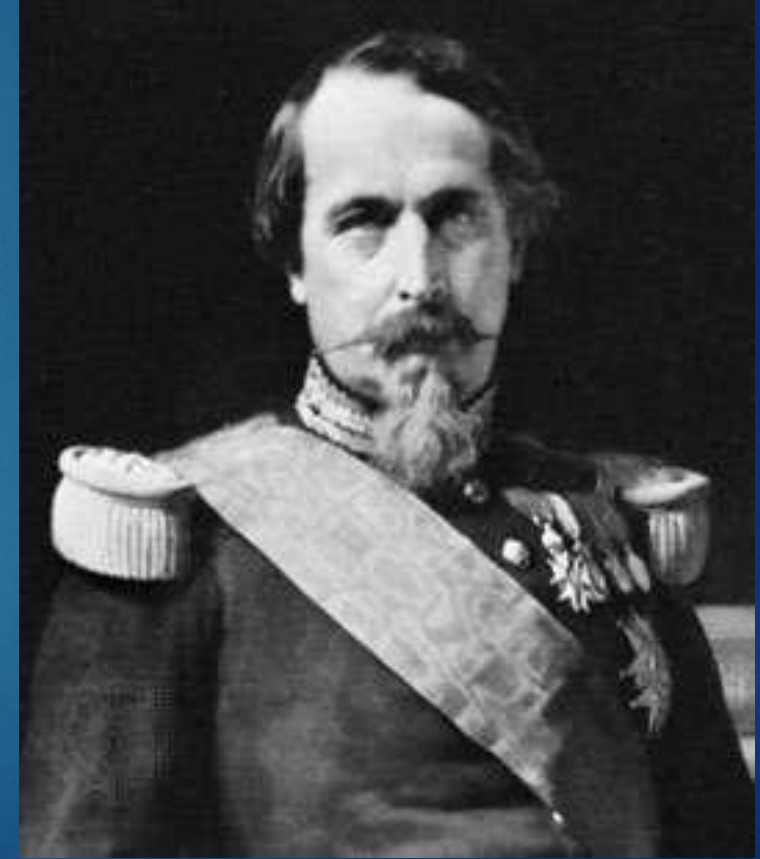

Camille Benso di Cavour

III.Napolyon ve İtalyan Birliği

- ▶ III.Napolyon,20 yılı yakın süren hükümdarlığı sırasında Fransa'yı Avrupa'da üstün kılmak ve kendisine prestij sağlamak için Avrupa'nın "hakemi" olmak istemiştir.
- ▶ Avrupa haritasını, 1815 düzeninden çok farklı bir şekilde düzenlemek ve Avrupa kuvvetler dengesini, milliyet prensibine göre kurulan devletlere dayandırmak, tasarılarının başında geliyordu.
- ▶ Bundan sonra da, "latin" devletleri arasında bir birlik kurma işi, kafasını işgal eden düşüncelerin önemli bir unsuruydu.
- ▶ III. Napolyon 1815'te kurulan Fransa karşıtı düzeni yıkmak ve dolayısıyla İtalya'yla Almanya'da bunu destekleyen Avusturya egemenliğini ortadan kaldırmayı amaçlıyordu.
- ▶ Uluslaşma edebiyatını kullanma konusunda diğer hükümdarlar kadar ketum davranmıyor ve görünüşe bakılırsa buna inanıyordu. Her zaman bilerek olmasa da, Fransız silahları ve diplomasisi sayesinde, iki diplomasi ustası Sardunya Başbakanı Cavour ve Prusya Başbakanı Bismarck'ın faaliyetlerini ileri taşıdı.

- İsteddiği İtalyan devletleri arasında, Papa'nın da dahil olacağı bir ''konfederasyon'' kurulmasıydı.
- Bu sayede katoliklik politikası dolayısıyla kendisine verilen Papa'yı koruma yükünden kurtulmuş olacaktı.
- İtalyan yarımadasında kuvvetli bir devletin kurulmasının Fransa için ne kadar zararlı olabileceği unsurunu gözardı etmişti.
- III.Napolyon'un İtalyan birliği ile ilgilenmesinin kişisel ve duygusal sebepleri de vardı.
- İtalyan aileden gelmiş ve gençliğinin büyük bir kısmını İtalya'da geçirmiştir. İtalyan davasını daha o zamanda benimsemiş ve hatta *Carbonari* örgütüne girerek 1831'de Papa'ya karşı ayaklanmaya katılmıştı.
- Napolyon ailesi mensupları da İtalyan birliği taraftarıydılar.

PİYEMONTE VE CAVOUR

- Piyemonte asillerinden Kont Cavour 10 Ağustos 1810'da Torino'da doğmuştur.
- Subaylığı sırasında 1830 Temmuz İhtilali'ni övmüş ve savunmuştur.
- Dış ülkelere çok seyahat etmesi çağın fikirlerini yakalamasını sağlamıştır.
- Ekonomik ve politik fikirlerini yaymak için Aralık 1847'de *Risorgimento* isimli gazeteyi yayınlamaya başlamıştır.
- Siyasi kariyeri boyunca Tarım, Ticaret, Deniz ve Maliye Bakanı olmuştur.
- Kral II. Victor'un 1852 Kasımındaki hükümet krizi sonunda kendisini Başbakanlığa ataması kariyerinin parlak dönemini başlatmıştır
- Başbakanlığı sırasında faaliyetini iki nokta üzerine yoğunlaştırdı: Avusturya ile savaş için orduyu ve ekonomiyi güçlendirmek; diğeri ise İtalyan birliğinin gerçekleşmesi için diplomatik hazırlıklar yapmak.
- İlk diplomatik manevrasını Kırım Savaşına 15 bin kişilik bir kuvvetle katılarak yapmıştır.
- Piyemonte Kralı II. Victor Emmanuel'in 1855 yılında Paris ziyareti sırasında III. Napolyon Cavour'a Piyemonte ve İtalya konusunda Fransa'dan ne beklediğini Dışişleri Bakanına bildirmesini söylemiştir.
- Bu gelişmeler sonucunda Piyemonte ve onu temsil eden Cavour, Paris Kongresi'ne Avusturya ile eşit düzeyde bir devlet olarak katıldı. Kongre'den İtalya için bir karar çıkmadı.

- ▶ Cavour 1856 Mayıs'ında Parlamento konuşmasında İtalya milleti için "kutsal savaş"ın uzak olmadığını söylüyordu.
- ▶ Bu atmosfer içinde Avusturya'ya karşı İtalya'yı harekete geçirme amacı güden "İtalyan Milli Derneği" Daniel Manin, Giorgio Pallavicino ve Giuseppe La Farina tarafından kuruldu.
- ▶ 1856 yılının Aralık ayında Avusturya İmparatoru François Joseph'in ziyareti sırasında Cavour ile aralarında çıkan kriz iki ülkeyi savaşın eşiğine sokmuştu.
- ▶ Cavour: "İtalya, bağımsızlık ve hürriyete büyük adımlarla ilerlemektedir."
- ▶ 1857 yılı başında her iki taraf da savaşa cesaret edemedi. Yine de İtalya'nın her tarafında milliyetçi kaynaşmalar başlamıştı.
- ▶ Giuseppe Mazzini "Genç İtalya" örgütü ile İtalya'nın güneyinde bir İtalya Cumhuriyeti kurma girişiminde bulunmuş ama başarısız olmuştur.

ORSİNİ SUİKASTI

- ▶ “Carbonari” üyesi Felix Orsini ve diğer üç İtalyan milliyetçisi 14 Ocak 1858 akşamı operaya gitmekte olan III.Napolyon ve eşinin arabasına üç bomba attılar. İmparator ve eşine bir şey olmamasına rağmen halktan 150 kişi yaralanmış ve 8 kişi ölmüştür.
- ▶ Suikast girişiminin sebebi İtalyan milliyetçilerine göre III.Napolyon’un yemin ettiği İtalyan davasını ihmal etmiş olmasıydı. Zira III.Napolyon’un ölümü ile Avrupa karışabilir ve İtalyan milliyetçileri bundan faydalanabilirlerdi.
- ▶ Bu suikast girişimi III.Napolyon’u İtalyan davası konusunda tereddütsüz hareket geçmesini sağlamıştır.
- ▶ Yakalanarak idama mahkum edilen Orsini III. Napolyon’a iki mektup yazmıştır.
- ▶ “İtalyanların Büyük Napolyon için kanlarını nasıl döktüklerini unutmayınız.”
- ▶ III.Napolyon iki mektubu Fransa’nın resmi gazetesi Moniteur’da yayınlatarak Orsini’ye ve İtalyan milliyetçilere davalarını unutmadığı işaretini vermiştir.
- ▶ Mektupların Torini gazetesinde de yayınlanması üzerine haberi alan Cavour: “Bu sadece Pitemonte’nin değil, aynı zamanda Fransa’nın da, Avusturya’ya doğrudan doğruya hücumu geçmesidir.” demiştir.

PLOMBIERES GÖRÜŞMELERİ

III.Napolyon ile Cavour arasında 21 ve 22 Temmuz 1858 tarihlerinde yapılan gizli görüşmelerden şu sonuçlar çıkmıştır:

1. Prens Napolyon, Piyemonte Kralının kızı ile evlenecek.
2. Avusturya'ya karşı birlikte savaşılacak. Bunu için Fransa 200.000 ve Piyemonte de 100.000 kişilik bir ordu hazırlayacak. Ayrıca Fransa Piyemonte'ye silah ve savaş malzemesi verecek, Piyemonte ise Fransa'dan borç alacak.
3. Savaş için Avusturya'nın Piyemonte'ye saldırması beklenecek.
4. Savaştan önce, Avusturya'yı diplomatik açıdan izole etmek için Fransa gereken her şeyi yapacak.
5. Savaşın sonunda İtalya'da Papanın başkanlığında Kuzey İtalya Krallığı, Papalık devletleri, Sicilya Krallığı ve Merkezi İtalya Krallığı'nın oluşturacağı bir Konfederasyon kurulacak.

- ▶ 1859 yılı başlarında artık iki taraf için savaş çanları çalmaya başlamıştı.
- ▶ Savaşın başlamak üzere olduğunu gören İngiltere barışı kurtarmak için Rusya ile anlaşarak aracılık teklifinde bulundu. Fransa da bu aracılık teklifini kabul etti.
- ▶ İngiltere'yi yanına çekmek isteyen Avusturya aracılığı kabul etti ancak Piyemonte'nin silahsızlanması şartını ortaya atması üzerine Rusya, İtalya sorununun milletlerarası bir konferansta ele alınmasını teklif etti.
- ▶ III.Napolyon'un konferans fikrini benimsemesi ve İtalya'da bir konfederasyon oluşturmadan bahsetmesi Cavour'u kızdırmıştır ancak endişelerini gidermek için III.Napolyon, Cavour'u konferansa katılmaya ikna etti.
- ▶ Ancak German Konfederasyonu devletlerinden cesaret alan Avusturya ordularını kuzey İtalya'ya sevk ederek Piyemonte'ye üç gün süreli sert bir ultimatom vererek Piyemonte ordusunu derhal terhis etmesini istedi.
- ▶ Piyemonte'nin bunu reddetmesi üzerine 29 Nisanda Avusturya kuvvetleri Piyemonte sınırlarından içeri girmeye başladı. Aynı anda Fransız kuvvetleri ise müttefiklerine yardım etmek için Alpleri aşıyordu.
- ▶ İlk büyük muharebe 4 Haziran 1859'da Magenta'da yaşandı. Bu muharebede Avusturya kuvvetleri yenilgiye uğradı.
- ▶ İkinci muharebe ise 24 Haziran'da Solferino'da yapıldı. Bu savaşta da Avusturya mağlup oldu ve Lombardiya bölgesini kaybetti.
- ▶ Avusturya'nın aldığı yenilgilerin German Konfederasyonu devletlerini galeyana getirmesi nedeniyle Prusya'nın savaşa girmesi ihtimalinin Fransa'yı korkutması, Macarların ayaklanma ihtimalinin ise Avusturya'yı korkutması nedeniyle iki ülke 11 Temmuz 1859'da Villafranca'da mütakere imzaladı.

Bu mütarekeye göre:

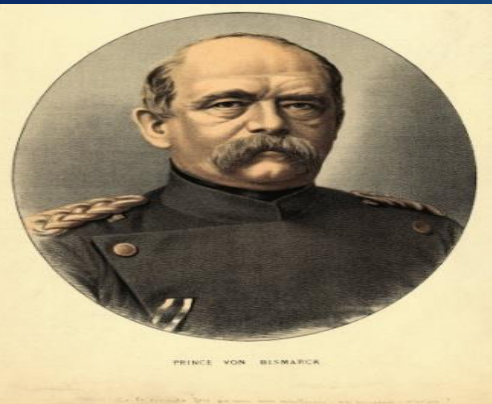
1. Avusturya Lombardiya'yı Fransa'ya terketmiş ve Fransa da burasını Piyemonte'ye devretmiştir.
  2. Venedik de dahil, diğer İtalyan devletleri bir konfederasyon oluşturacak ve bu konfederasyonun onu başkanı Papa, fiili başkanı ise Piyemonte olacaktır.
  3. Savaş sırasında kaçmış olan kuzey İtalya krallarından Toscana ve Modena hükümdarlarına tahtları iade edilecek ve ayaklamış Bologna da tekrar Papa'ya verilecektir.
- Bu mütakere Piyemonte'nin sade Lombardiya'yı almasını sağlayarak hayal kırıklığı yaratmış ve Cavour başbakanlıktan istifa etmiştir.
  - Villafranca mütakeresi İtalya'nın milli hareketleri karşısında uygulanma imkanı bulamamıştır.

İTALYA KRALLIĞI'NIN KURULUŞU

- Piyemonte'nin Avusturya karşısında kazandığı zafer sonucunda 1859 Ağustosunda Toskana halkı Piyemonte'ye katıldıklarını ilan etti.
- Ardından Modena ve Parma ile Papalık Devleti'ne bağlı Romagna ve Bologna da halk oylaması ile Piyemonte'ye katıldı.
- 1860 Martında Venedik ve Roma hariç bütün kuzey ve orta İtalya, Piyemonte ile birleşmişti.
- Sicilya'daki halk ise mutlakiyetçi kral II.François'e karşı ayaklandı. Bunun üzerine İtalyan milliyetçilerinden *Garibaldi* 1860 Mayısında halkın katılımıyla Sicilya adasını işgal ederek Piyemonte'ye katıldığını ilan etti.
- Son olarak Venedik 1866'da, Roma ise 1870'de İtalyan Birliğine katılacaktır.
- Bütün İtalyan Devletlerinden gelen temsilcilerin katılımıyla ilk İtalyan Parlamentosu 18 Şubat 1861 tarihinde Torino'da açıldı.
- Parlamento 17 Mart 1861'de kabul ettiği kanunla Piyemento kralı II. Victor-Emmanuel'i "İtalya Kralı" ilan etmiştir.

ALMAN MİLLİ BİRLİĞİ'NİN KURULUŞU

BİRLİĞİN MİMARİ BİSMARCK

- ▶ Bismarck'ın politika hayatı, 1847'de Prusya Meclisi'ne üye seçilmekle başlar. 1851 yılına kadar süren bu dönemde, özellikle liberallere karşı beslediği düşmanlıkla göze çarpmıştır.
- ▶ Prusya'nın Rusya'ya karşı savaşa girmesine şiddetle muhalefet etmiştir. Alman Birliği'nin kurulması gerektiğine inandığından, bunun gerçekleşmesinde Rusya'nın dostluğuna ihtiyaç olduğunu düşünüyordu.
- ▶ Gorçakof'un "Büyük bir devletin, büyük devlet olduğunun başkaları tarafından kabule ihtiyacı yoktur. Böyle bir devlet kendi kendisini ortaya koyar" sözünü benimsemiştir.
- ▶ Bismarck, Alman Birliği'ni hayatının en büyük ideali haline getirmiş ve Alman milletinin yaşamasını bu birliğin gerçekleşmesine bağlamıştı.
- ▶ Bismarck'ın "Kılıç ve Kan" politikasının ilk uygulaması, 1864'te Danimarka'yla yaptığı savaştı. Bismarck bir kez daha 1864'te Danimarka'ya karşı açtığı savaşla, Prusya davasına yönelik olarak Alman liberal duygularını harekete geçirdi.

DANİMARKA İLE SAVAŞ

- ▶ 1863 yılı geldiğinde, bir süreden beri Danimarka ile Prusya arasında, Schleswig, Holstein ve Lauenburg dukalıklarının teşkil ettiği Elbe dukalıkları sorunu dolayısıyla çıkan anlaşmazlık şiddetlenmiş bulunuyordu.
- ▶ Bu dukalıklar Danimarka kralının şahsına bağlı olup nüfusunun çoğunluğunu Almanlar teşkil ettiğinden, Alman Birliği'nin ilk adımı olarak Bismarck, buraları Prusya'ya katmak istiyordu.
- ▶ 1863-Polonya Ayaklanması
Polonya'daki Rus yönetimine karşı düzenlenen ayaklanma başarısızlıkla sonuçlanmış ve Rusların Polonya üzerindeki denetiminin daha da güçlenmesine yol açmıştır.

Schleswig-Holstein Anlaşmazlığı ve Prusya Danimarka Savaşı (1864)

- Holstein yaklaşık 12. yüzyıldan beri, ilk önce Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu'na, Viyana Kongresi'nden sonra da German Konfederasyonu'na dahildir. Schleswig Konfederasyon'a dahil olmamakla beraber, her iki dukalık da 15. yy dan beri Danimarka kralının şahsına aittir. Holstein'in çok büyük çoğunluğu, Schleswig'in ise bir kısmı Almandı.
- 30 Ekim 1864'te imzalanan Viyana Barışı'yla Danimarka, Schleswig, Holstein ve Lauenburg'u Avusturya ile Prusya'ya terk etti.
- Avusturya ile Prusya arasında 14 Ağustos 1865 tarihinde imzalanan Gastein Antlaşması'na göre: Schleswig'in yönetimi Prusya'ya , Holstein'in yönetimi Avusturya'ya bırakıldı ve Lauenburg Dukalığı'nı da Prusya Avusturya'dan satın aldı. Antlaşma, Prusya-Avusturya savaşının tohumlarını ekiyordu. Bununla beraber Gastein Antlaşması Prusya'ya büyük avantajlar sağladı.

AVUSTURYA'YLA SAVAŞ (1866)

Gastein Antlaşması'na varan kriz sırasında Bismarck, Avusturya ile bir savaşın kaçınılmaz olduğu kesin bir şekilde anlamıştı. Ancak böyle bir savaşla Avusturya'nın Germen Konfederasyonu'ndan çıkarılmasının mümkün olabileceğini görmüştü.

Bismarck, Gastein'den sonra Avusturya ile yapacağı savaşın diplomatik hazırlıklarına başladı.

Bismarck için önemli olan, önce Fransa'nın tarafsızlığını, sonra da Prusya-İtalya ittifakına Fransa'nın onayını sağlamaktı.

İşte bu amaçla Bismarck, 1865 Ekim'inde Fransa'nın Atlantik kıyılarının güneyinde Biarritz'de 3. Napolyon'la buluştu ve Avusturya'yla savaşın bir milli birlik davası olduğunu söyledi.

Biarritz Görüşmeleri'nde Bismarck'ın esas itibarıyla İtalya konusu üzerinde durduğu anlaşılmaktadır.

İttifak, 8 Nisan 1866'da Berlin'de imzalandı. Buna göre Avusturya'ya karşı beraber savaşacaklar ve İtalya, Venedik'i alacaktı. Yalnız üç ay içinde savaşa girilmeyecek olursa, İtalya kendisini bu ittifakla bağlı saymayacaktı. Bu son kayıt, İtalya'nın Prusya'ya karşı duyduğu güvensizliği gösteriyordu.

Bu ittifak anlaşmasına göre ilk saldırıyı Prusya yapacak ve İtalya durumu gördükten sonra savaşa katılacaktı. Ayrıca Venedik alınmadan; savaş durdurulmayacaktı.

Avusturya'nın Sadowa Yenilgisi

Schleswig-Holstein anlaşmazlığından dolayı Avusturya-Prusya münasebetleri kötüleşmişti.

Diğer devletlerin uzlaştırma teşebbüsleri bir sonuç vermedi ve Prusya 14 Haziran 1864'te Avusturya'ya savaş ilan etti.

Sadowa Savaşı (Avusturya – Prusya)

Prag Barışı ve Kuzey Almanya Konfederasyonu

- ▶ Prusya'yla Avusturya arasında 26 Temmuz 1866'da mütareke imzalandı ve 23 Ağustos 1866'da Prag'da barış imzalandı. Buna göre:
- ▶ Avusturya, Germen Konfederasyonu'ndan çekiliyor ve bu konfederasyon ortadan kalkıyordu.
- ▶ Bunun yerine, Germen Konfederasyonu, Main Nehri'nin kuzeyi ve güneyi olmak üzere ikiye ayrılıyordu.
- ▶ Schleswig ve Holstein toprakları Prusya'nın olurken Avusturya bu topraklar üzerindeki bütün haklarından vazgeçiyordu.
- ▶ Avusturya Venedik'in de İtalya'ya ait olduğunu kabul etmekteydi.
- ▶ Avusturya'yla Prag barışından sonra Bismarck, Main Nehri'nin kuzeyindeki Germen Konfederasyonu devletlerinin Avusturya'yla bağlarını kesip bunları Prusya'ya bağlamak üzere harekete geçti. Bu devletlerin temsilcileri 15 Aralık 1866'dan 16 Nisan 1867'ye kadar Berlin'de yaptıkları toplantıda ve tartışmalarda Kuzey Almanya Konfederasyonu'nun yani Kuzey Almanya Birliği'nin anayasasını kabul ettiler.
- ▶ Kuzey Almanya Konfederasyonu'nun kurulması ile Alman Birliği konusu gelişme kaydetmişti.

Avusturya'da D  alist Yapı

- Habsburg İmparatorluğu artık büyük ölçüde Tuna Havzası'na kapanmış, elinde Güneydoğu Avrupa ve Balkanlar kalmıştı. Hollanda'dan 1815'te çekilmiş, Lombardiya'yı 1859'da kaybetmiş, Venedik 1866'da Prusyalılar tarafından koparılıp İtalyanlara verilmişti. Ve şimdi de Almanya'yı kendi haline bırakıyordu. Macarlar barışın hemen ardından doğan fırsatı kullanıp, aşağılanan monarşiye yeni bir yenilgi tattırdılar.
- 1867 Ocak ayından itibaren Avusturya'nın adı Avusturya-Macaristan İmparatorluğu oldu. Macaristan bağımsızlığını kazandı. Fakat Avusturya'dan tamamen kopmadı. İki taraf "'düalist"' bir devlet sistemi kabul ediyordu.
- 1867'de varılan "Uzlaşma" sayesinde imparatorluğun yarısında fiilen özerklik kazandılar. Böylece Habsburg İmparatorluğu "İkili Monarşi" ya da "Avusturya Macaristan" haline geldi. İmparatorluk toprakları oldukça düzensiz biçimde, aralarındaki ba  ın hanedandan biraz fazlası ve ortak dış politika olduğu iki ayrı varlığa bölündü. Franz Joseph topraklarının bir yarısında imparator, diğer yarısında kraldı.

FRANSA İLE SAVAŞ

- ▶ Alman birliğinin son bir adıma ihtiyacı vardı. Paris yavaş yavaş bir gerçeği anlamaya başlamıştı. Prusya'nın Ren Nehri'nin ötesinde gücünü ortaya koyması Fransa'nın çıkarına uygun değildi. Birbiriyle anlaşmazlık içindeki bir Almanya yerine, Fransa şimdi tek bir büyük askeri gücün egemen olduğu bir ülkeyle karşı karşıyaydı. Bu yeni durumun bilincinde olan Bismarck, III. Napolyon'un ülkesindeki zayıflığı ve uluslararası tecrit edilmişliğini kullanarak, Fransa'yı 1870'te bir savaş ilanına kışkırttı.
- ▶ Sadowa zaferiyle Bismarck, Alman Birliği'ni yarı yarıya gerçekleştirmişti. Güney Alman devletleri bu birliğe katılmadıkça Alman Birliğinin bütünlüğü sağlanamazdı.
- ▶ Halbuki Güney Alman devletleri Katolik'ti ve Fransa'nın, özellikle 3.Napolyon'un Katoliklik politikasının bu devletler üzerinde etkisi vardı.
- ▶ Bu durumda, Güney Alman devletlerinin Alman Birliğine sokulması ancak Fransa faktörünün ortadan kaldırılmasıyla mümkün olabilecekti.
- ▶ Bu savaşta kazanılan zafer, Alman milliyetinin yeni yapısı üzerinde son rötuş işlevini gördü zira Prusya, Almanya'yı Fransa'ya karşı "savunmada" liderliği üstlenmişti ve hala ilk Napolyon döneminde Fransız ordularının yaptıklarını hatırlayan Almanlar yaşıyordu.
- ▶ Prusya ordusu İkinci İmparatorluğu yıkıp ikinci Alman Reich'ını yarattı. Bu imparatorluk ortaçağdaki selefinden çok farklıydı. Uygulamada bu devlet, federal biçimler altında gizlenmiş bir Prusya egemenliğiydi. Bir Alman ulus devleti olarak Alman liberallerinin çoğunu tatmin etmişti.
- ▶ Fransa için bu savaşta kendisine müttefik olabilecek 2 devlet vardı: Avusturya ve İtalya . Fakat Avusturya ve İtalya tarafsız kalmayı tercih etti.

- Fransa savaşa büyük güvenle girdi. İlk harekate iyi başlayan Fransa başarısız oldu. Sonrasında Prusya orduları Fransa sınırlarını aşarak Fransa topraklarına girmeye başladı.
- Napolyon'un, Sedan'da esir düşmesi üzerine, halk 4 Eylül günü meclisi bastı.
- Sosyalistler ''Komün'' yönetimini kurarak ilk komünist rejim denemesine giriştiler. Bir ''Milli Savunma'' hükümeti kuruldu ve Cumhuriyet ilan edildi.
- Sedan hezimet, Prusya ordularına Paris yolunu açtı. Milli Savunma hükümeti ise savaşa devam etti.
- Milli Savunma Hükümeti'nin direnmesi sonuç vermedi. Paris halkı, bir yandan açlıkla, diğer yandan düşmanla dört buçuk ay mücadele ederek dayanmaya çalıştı. Hükümet, yenilgiyi kabul ederek Almanya'yla mütareke imzaladı.
- Güney Alman devletleri de İmparatorluğa dahil olmuştu ve böylece Alman Milli Birliği tamamlanmıştı.
- Bismarck ''Şansölye'' unvanını aldı.

- Versay Sarayında **Alman İmparatorluğunun ilan** edilişinin tasviri. İmparator yüksek bir platformda taç giyerken Bismarck ise beyaz kıyafetiyle kendisini kutluyor.

Frankfurt Barışı

- 28 Ocak mütarekesinden sonra Milli Savunma Hükümeti, Almanya ile barışı yapacak ve halkı temsil edecek bir hükümetin kurulması için, 1871 Şubat'ında seçim yaptırdı. Bu seçim sonunda kurulan meclis, yürütme kuvvetini kullanmak üzere bir "Yürütme Komitesi" teşkil etti. Komitenin başkanlığına A. Thiers getirildi. Bu hükümet 1 Mayıs 1871'de Frankfurt'ta Almanya ile barış imzaladı.
- Böylece Avrupa ilişkilerinde bir devrim kapanmış oldu. Tıpkı Fransa'nın 17. yüzyılda İspanya'nın yerini alması gibi, Almanya elli yıl içinde Fransa'nın yerini alarak Avrupa'nın egemen kara gücü oldu. Bu olgu, uluslararası meseleler üzerinde 1945 yılına kadar yük olacaktı.

İTALYA'NIN VENEDİK'İ ALMASI

- Fransa'nın Prusya karşısındaki yenilgisinden İtalya da yararlandı.
- İtalyanlar milli birliklerinin eksik kalan parçasını tamamlamak üzere harekete geçtiler. İlk önce Papa'yla anlaşma yapmak istediler. Papa bu isteğe karşı çıkınca İtalya, Roma'yı işgal etti.
- İtalya'nın Roma'yı işgali, İtalya ile Papalık devletlerinin arasını açmış ve Papalık uzun yıllar İtalya'ya küskün kalmıştır. Ancak Faşist Partisi ve Mussolini zamanında yapılan 1929 Latran Antlaşması ile iki tarafın ilişkileri düzelmiştir.

- ▶ 1830 ve 1848 devrimleri Fransa'nın dışında fazla başarılı olamamış, Fransa'daysa hayal kırıklığı yaratıp diktatörlük getirmişti.
- ▶ Yukarıda sıralanan olaylarla devrimci hedeflere başka yollardan ulaşılıyordu. Cavour ve yandaşları, halkoylamalarıyla yeni bir tür meşruiyet yaratarak sonuçta birleşik bir İtalya yarattı.
- ▶ Bismarck ise, tartışmasız bir büyük güç haline gelen Almanya'yı kurarak, 1848'de Alman liberallerinin umut ettiği şeyi gerçekleştirdi. Bu iki devlet adamının koyu muhafazakâr olması, öfkeli radikal muhalifleri dışında kimse için fazla bir önem taşımıyordu.
- ▶ Diğer amaçlara ekonomik kalkınma sonucu ulaşıldı. Barındırdığı yoksulluğun bütün dehşetine rağmen, 19 . yüzyıl Avrupa'sı zenginleşiyor ve halklarına kendi zenginliğinden giderek daha çok pay veriyordu. Bunda bazı kısa vadeli etkenler yardımcı oldu. 1848 yılının hemen ardından Kaliforniya'daki büyük altın keşifleri, 1850 ve 60'larda dünya ekonomisinin canlanmasına yol açan külçe altın akışını sağladı. Bu yıllarda güvenin artıp işsizliğin azalması sosyal barış için iyi bir durumdu.

RUSYADA MODERNLEŞME

- Ortaçağın kilise-devlet çatışmasıyla Rönesans ve Reform gelişmeleri gibi, Fransız Devrimi de Rusya'ya uğramayan diğeri tarihi olaylarından biriydi. 1812 işğalini yaşayan çar 1. Aleksandr liberal fikirlerle oyalanmış, hatta bir anayasa hazırlamayı bile düşünmüştü ancak 1815 'ten sonra bu konuda hiçbir gelişme olmadı.
- Liberalizm ve devrimci ideolojiler yine de Rusya'nın tamamen uzağında değildi. Rejimi eleştiren az sayıdaki kişi, kendilerine Batı Avrupa'da beğendikleri örnekler bulmuştu. Napolyon'u kovalayan ordularla Paris'e kadar giden bazı Rus subayları, görüp işittiklerini kendi yurtlarıyla kıyasladılar. Bu olay Rusya'daki sürekli siyasal muhalefetin başlangıcı oldu. Otokratik bir yönetimde muhalefet komplo kurmayla eşanlamlıydı. Gizli bir dernek kuran bazı subaylar, Aleksandr'ın 1825'teki ölümünün ardından ortaya çıkan belirsizlik ortamında bir darbe girişiminde bulundu. " Dekambristler" adı verilen bu örgüt, yeni çar 1. Nikolay'ı biraz korkuttuktan sonra dağıtıldı.
- Nikolay'ın otokrasiye kararlılıkla inanan birisi olarak, Dekambristlerin dağıtılması ardından Rusya'nın otoriter bürokrasi, kültürel yaşamın yönetilmesi, gizli polis yönetimi gibi geleneklerini pekiştirmeyi daha çok arzuluyordu. Buna karşılık diğeri tutucu güçler isteksizce de olsa ters yönde hareket etmeye başlamıştı. Elbette aşılacak çok yol vardı. Tarih çok uzun zamandan beri, Rus otokrasisini Batı Avrupa monarşilerinden farklı hale getirmişti.

1848 gibi bir tarihte bile Rusya, Polonya'daki toprakları dışında diğer sorunlu ülkelerin tersine siyasal bir devrime karşı bağıışıklığa sahip gibi görünüyordu. Buna rağmen 19. Yüzyılda imparatorluğun etnik, dil ve coğrafi farklılığı aslında ciddi sorunlar yaratıyordu. Kırım Savaşı'nın patlak vermesiyle bu sorunlara yenileri eklendi. Bu sorunların çoğu, Moskova'nın ve otokratik geleneğin başa çıkamayacağı kadar büyüktü.

Bunlar her şeyden önce modernleşme sorunlarıydı. Rusya büyük güçlerin ön safında yer almak istiyorsa ihtiyaç duyacağı gücü sağlayıp toplumu zenginleştirecek kaynaklar yaratıp etkin biçimde kullanmak gerekiyordu. İmparatorluğun nüfusu 1770'ten sonraki kırk yıl içinde iki kattan fazla artmıştı. Sürekli farklılaşan ve büyüyen bu toplum, buna rağmen son derece geri kalmıştı. Birkaç büyük şehri, uçsuz bucaksız kırların ortasında temelsiz ve geçici varlıklar gibi duruyor; yerleşik uygarlık merkezlerinden çok dev ve geçici askeri kamplara benziyordu.

En büyük yayılma, yeni elitlerin imparatorluk yapısı içine katılmasını gerektiren güney ve güneydoğudaki Asya topraklarına doğru olmuştu. Nikolay yönetimindeki Rus İmparatorluğu'nun yeni ideolojik temelini geliştirmek amacıyla dine yeni bir önem verildi. "Resmi Uluslaşma" adı verilen bu hareket Slav merkezli olup, doktrinde dine, biçimde bürokrasiye ağırlık veriyordu. Bu hareket Rusya'ya, Moskova Knezliği'nden oluşan tarihi merkezinin dışına yayıldığı için kaybetme eğiliminde olduğu ideolojik birliği sağlıyordu. Entelektüel sınıf, ülkenin neye ihtiyacı olduğu konusunda ikiye bölünmüştü. " Batıcılar" Batı Avrupa'dan alınan fikir ve kurumlara bağılıken, "Slavofiller" Ortodoksluk, gelenekler ve yerli kurumları kullanarak yenileşmeden yanaydı.

Rusya koca bir 19. yüzyılı devrim yaşamadan geçirdi. Polonya'da 1830-1 ve 1863-4'te çıkan isyanlar acımasızca bastırılırken hiçbir sıkıntı yaşanmadı. Çünkü Lehler ve Ruslar birbirinden karşılıklı olarak hoşlanmama geleneğini ayakta tutuyordu ancak madalyonun öbür yüzünde, vahşi ve ilkel bir kırsal toplumun neredeyse hiç ara vermeyen şiddet ve kargaşası vardı. Buna ilaveten giderek şiddetlenen komplo geleneği, belki Rusya'yı ihtiyaç duyduğu daha uygar siyaset ve ortak ilkelerden alıkoyuyordu. Nikolay'ın saltanatını özetleyen " buz çağı", "veba bölgesi", "hapishane" gibi ünlü yakıştırmalar; eleştirilerin susturulamadığını gösteriyordu.

Rusya'nın askeri potansiyeli çok büyüktü. Orduların ağızdan dolma tüfeklerle çarpıştığı, önemli teknolojik farkların onları birbirinden ayırmadığı bir dönemde, Rus ordusunun çok büyük asker sayısına sahip olması belirleyici rol oynuyordu. Bu ordu, Kırım Savaşı'na kadar yeterli gibi görünüyordu. Rus İmparatorluğu bu sırada Avrupa dışında da başarılar göstermiş; özellikle Orta Asya hanlıkları, İran ve Çin' de topraklar ele geçirmişti. Hatta Kuzey Amerika'da bile yayılma çabaları harcanmıştı. Alaska'daki Rus kaleleri 1840'lara kadar varlığını sürdürürken Kaliforniya'nın kuzeyinde çeşitli yerleşimler kurulmuştu. Bununla birlikte, Rus dış politikasının başlıca hedefi güneybatıdaki Osmanlı Avrupa'sı olmaya devam etti.

Kırım Savaşı Rusya'nın iç sorunlarında diğer ülkelere göre daha büyük rol oynadı. Eğer Rusya engin potansiyeliyle orantılı bir güç yaratmak istiyorsa, kurumlarını modernleşirmesi kaçınılmazdı. Geleneksel yapısını değiştirmeden bu hedefin gerçekleşmeyeceği artık ortaya çıkmıştı. Kırım Savaşı patlak verdiği sırada Moskova'nın güneyinde henüz Ruslara ait bir demiryolu yoktu. Rusya'nın Avrupa sanayi üretimine bir zamanlar yaptığı önemli katkı 1800'den beri neredeyse artmamış ve diğer ülkelerin çok gerisinde kalmıştı. Tarımda dünyanın en verimsiz ülkeleri arasında yer almasına karşılık nüfusu düzenli olarak arttığından kaynakları üzerindeki baskı çoğalıyordu. Rusya işte bu elverişsiz koşullar altında tekrar modernleşmeye başladı.

Aslında gerçekleşenler o zamana kadar diğer yerlerde devrim adı altında yapılanlardan daha fazlasını içeriyordu. Nikolay'ın hükümdarlığına giderek sıklaşan köylü isyanları, toprak ağalarına saldırılar, ekinlerin yakılması ve hayvanların sakat bırakılması damgasını vurmuştu. Kendisi bile serfliğin Rus toplumunun baş belası olduğunu kabul etmişti. Bu sistem köylünün toprağı daha iyi işlemesinin teşvik edilmesini engelliyor, yeni fabrikalara işçi sağlayacak serbest işgücü dolaşımını engelliyordu. Yoksulluk köylülerin mal talebini de kısıtlıyordu.

Öte yandan serfliğin Rus toplumuna çok derin biçimde yerleştiğini kabul etmek gerekiyordu. Bu sistemin birdenbire terk edilmesi bizzat devletin büyük ölçüde yıkılması anlamına gelebilirdi. Otokrasi başka ülkelerde yerel yönetimlerin üstleneceği külfetleri gerçekleştirmek için büyük toprak sahiplerine güveniyordu. Rusların ezici çoğunluğu serfti ve kanun çıkarılarak bir gecede ücretli işçi veya küçük toprak sahibine dönüştürölmesi imkansızdı. Aynı şekilde bütün bir mülkiyet sahibi sınıf, malları müsadere edilerek yoksullaştırılamazdı. Üstelik malikane sistemi çöktüğü takdirde devlet bir anda idari yükü üstlenmenin yaratacağı gerilime katlanamazdı.

1861 yılında II.Aleksandır, Rus tarihinde yeni bir çağın dönüm noktası olup kendisine "Kurtarıcı Çar" denmesini sağlayan bir ferman yayınladı. Bu ferman serflere bireysel özgürlük verip borçlandırarak çalıştırma uygulamasına son verilerek serflere toprak hisseleri tahsis ediliyordu. Ancak bu hisseler, serf sahiplerinin değişimi kabullenmesini sağlamak amacıyla onlara kefaret bedeli ödenmesi için kullanılıyordu. İadeyi güvence altına almak ve birdenbire bir serbest işgücü pazarı yaratılmasının tehlikelerini savuşturmak için köylüler daha uzun yıllar boyunca köy cemaatlerinin otoritesine uymak zorundaydı. Bu cemaatlere toprakları aile temelinde dağıtma sorumluluğu verilmişti.

Özgürleşme aynı zamanda bir reform çağı başlattı. Rusya 1870'e kadar yerel hükümetlerde bir temsil sistemi geliştirip yargıda reform yaptı. Bununla birlikte, reformlar otokrasinin merkeziliği ilkesine dokunmamıştı. Liberaller ne kadar sevinçle karşılamış olsalar da, bu değişimler Rus halkının doğal hakkı veya meşruiyet taleplerine verilen bir taviz olarak görülmüyordu.

Bu değişimleri nasıl çar kabul ettiyse, yine kendisi istediği zaman geri çekebilirdi. İşte bu nedenle bazı rejim muhalifleri bu değişimlerle uzlaşmayı reddederek, ortadan kaldırmak için komplo planları yapıp mücadele etmeyi sürdürdü. Üstelik bunların bir kısmı; Kurtarıcı Çarı 1881'de, meşrutiyet konusunda yeni bir siyasi tavizi onayladığı günde, bombalı bir suikast sonucu öldürdü. Çok daha otoriter bir rejim başlatan halefiyse bu değişimleri bir kenara kaldırdı. Sonuçta belki Rusya, modernleşme yoluna girmeye henüz tam anlamıyla hazır değildi.